

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Cap. VI. Quænam sit cœlestium essentiarum prima distinctio, quæ media,
quæ postrema?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

veniri primos, medios, & ultimos. Et q. 111.3.1. homines illuminari per Angelos, quia ab illis accipiunt revelationes quae sunt illuminationes.

Et 1.2. q. 3.2.7. Angelos illuminare hominis ut ministros, & q. 98. art. 3. legem datam esse à Deo per Angelos quia divina debent ad nos deferri per illos. Et q. 111. ar. 1. ordinem rerum consistere in hoc, quod quadam per aliam in Deum reducantur. Et 2.2.q.2. a.6. revelationem divinam quodam ad inferiores pervenire, ut ad homines per Angelos, & ad inferiores Angelos per superiores. Et 3. p.q. 10. a.4. potentiam animæ esse infra potentiam intellectivam Angeli. Et q. 12. a.4. Christum fuisse formati-
bus Angelicis subjectum non ratione sui, sed eorum qua circa ejus incarnationem agebantur, & q. 20. a.1. divinam naturam esse essentiam bonitatis, & q. 27. a.5. Angelos quia Deo propinquiores magis participare de bonitate divina, & q. 30. a.2. quod mysterium Jesu primo Angeli edocti sint, & q. 55. a.1. à Deo immediate superioribus Angeli fieri revelationes. Et idem etiam a.2. & in supplem. q. 77. a.2. De quibus item. Sent. d. 17. q. 1. a.1. & in 2. dist. 9. q. 1. a.1. & dist. 1.2. in expos. & q. 1. a.3. & q. disp. de Malo q. 3. a.4. & de verit. q. 10. a.1. & q. 11. a.3.

Documentum II.

Cognominatione Angelica selectum digne facta sunt: eo quod primo in se ipsis edunt divinam illuminationem, & per se in nos deferunt, quæ supra nos sunt manifestations.

Expos. Hug. Angelus quippe nuntius inter-
preatetur. Qui ergo acceptam gratiam aliis mi-
nistrando deferunt, auctoris gratia nuntii sunt.
Sed sunt nuncii alii priores, alii posteriores. An-
geli enim qui primo percepunt, & ad homi-
num cognitionem deferunt primi nuntii sunt,
ipso vero homines cum gratiam perceptam alii
prædicando, & annuntiando deferunt, nuntii
quidem nominantur, sed non primi.

Nota, eos qui acceptam gratiam aliis com-
municant doctrina, & exemplo, Angelos ap-
pellari. Videatur Resolut. 10.

Documentum 12.

Sanctæ factæ sunt Theophanias secundum quasdam sacras manifestations decentes DEVM: & per mani-
festations visionum proportionalium videntibus.

Quid sit Theophania. id est, divina re-
velationes sanctæ factæ sunt, non ut mens humana
in carne mortali ad incomprehensibilem natu-
ram contingendam immediate accederet: sed
factæ sunt secundum quasdam factas manifesta-
tiones, sive visibilium formatum extrinsecus
sensui adhibitis, sive imaginationum secun-
dum visibilia intrinsecus animo ingestas, sive
alio qualicunque modo altiori spiritualiter hu-
manæ rationi impressas, tali convenienter co-
aptatas ut ipsum DEUM, de quo factæ erant de-
cerent: & ipso quibus siebant, videntibus se-
cundum proportionem uniuscujusque & capa-
citatem congruerent.

Nota visiones sive extrinsecas, sive imagina-
rias, sive intellectuales fieri secundum conve-
nientiam, & dispositionem recipientum. Vide
Resolut. 53.

Documentum 13.

Angelus pastores tanquam multorum reddit, &
silentiо purgatos evangelizavit: & cum eo
multitudine exercitus caelesti illam valde laudabilem
tradebant in qui in terra sunt, doxologiam.

Exp. Hug. Purgatos séparatione multitudi-
nis, & tumultus: & purgatos etiam silentio, id
est, quiete mentis, & pace internas ut in hoc ipso
digni Evangelico fierent eloquio... unde pa-
latinæ crescente gratia post uniuersi evangeliza-
tionem caelestis exercitus multitudo auditur.

Nota quietem, & solitudinem valde condu-
cere ad divinas illustrationes recipiendas.

Et per receptionem priorum disponi am-
mos ad ulteriores. Vide Resolut. 8. & 53.

CAPUT V.

Quare omnes caelestes essentia communiter
Angeli dicuntur: & specialiter propriæ
præter quam primi & secundi ordi-
num habent agnomina-
tiones.

R esolvit S. D. quod licet hoc nomen parti-
culariter pertineat ad infimum ordinem,
eo possunt generaliter omnes appellari: tum
quia divina mysteria quæ nobis Angeli ordinis
inferioris enuntiant receptorum à superioribus
cum proprietates & perfectiones interiorum in superioribus perfectius inveniuntur, &
non è contra.

Citatur à D. Th. 1. p. q. 1. a. 10. quod ex nova S. Thomæ figura ut futura gloria. Et q. 106. a. 3. hanc est legem divinitatis immobiliter firmatam ut in 10. a. 10. inferiora reducantur in Deum per superiora. Et q. 108. art. 2. quod in qualibet Hierarchia ordi-
nes distinguuntur per diversos actus & officia.
Et ar. 5. nomen commune remanere infimo ordi-
ni quasi proprium. & q. 113. a. 2. quod licet idem
unus Angelus infimus si proximor homini, 113. 12.
potell homo ab aliis illuminari.

De quibus etiam in 1. Sent. dist. 17. q. 1. a. 4.
& q. des. de pot. q. 6. art. 7. & de malo q. 3. a. 7. &
q. 9. a. 5.

Nullum tamen mysticum documentum
hinc peculiariter erimus, quia doctrina hujus
capitis magis ad scholasticos spectat.

CAPUT VI.

Quæ sit prima caelestium essentiarum dispo-
sitionis: quæ media; & ultima.

Dicit Deum solum cognoscere quæ ad om-
nes ordines Angelorum spectant. In illis
que esse novem ordines, quas Magister suus
Paulus in tres ternarias distributiones dilinxit,
qua dicuntur tres Hierarchia. In 1. Throni,
Cherubim, & Seraphim. In 2. Potestates, Do-
minations, Virtutes. In 3. Angeli, Archangeli,
Principatus.

D. Th. citat hoc caput 1. p. q. 56. art. 1. ubi sibi objicit Dionysium dicentem, quod Angeli ignorant proprias virtutes. Et responderet hanc si literam antiquam, esse correcitam per novam,

licet

licet non caret solutione, & q. f. 3. a. 5. Nescientiam non esse in Angelis respectu naturarium, sed supernaturalium, & q. 106. art. 2. purgationem Angelii ab alio Angelo non esse in voluntate, sed in intellectu, & q. 108. a. 3. nos non cognoscere Angelos & eorum officia perfecte, & 3. p. q. 22. a. 1. Sacerdotes vocari Angelos, quia medianus inter Deum & homines. Item in 2. d. q. 1. a. 2.

*Item cognoscere fringilos & coram officia per-
feste. &c. 3. p. q. 22. 1. Sacerdotes vocari Ange-
los, quia mediante inter Deum & homines. Item
in 2. d. 2. o. 1. 27. 2.*

CAPVT VII.

*De Seraphim, Cherubim, & Thronis, hoc
est de prima Angelorum
Hierarchia.*

Dicit Seraphim idem esse ac incensores, live calefacientes: Cherubim copiam cognitionis, vel effusione sapientiae: Thronos sublimes, & excelsos. Agit de dignitate & perfectione prima Hierarchia. Inferiores dicit initiaris & illustrari a superioribus; supremos vero à Deo. Et primam Hierarchiam Dei laudibus esse intentan.

S. Thom. D.Thom,citat hoc caput 1.p.q.12.art.8.&c.
1.p.q.12. ex eo quod Angeli inferiores purgantur a superioribus nescientia, infert non omnia in Deo videri ab omnibus. & q.57.art.5. ex eo quod Scriptura inducat aliquos Angelos ad Iesum questionem facientes, infert illos non cognoscere omnia mysteria gratia aequaliter. & q.106.1.2. ex eo quod Seraphim dicantur incedentes, non sequitur posse mutare voluntatem alterius, sed inducere ad amorem Dei per modum studientis. & c. a. 4. ex eo quod Angeli querant, quis est iste rex gloria? non lequitur non cognoscere aliquomodo mysterium incarnationis, sed quod non ita plenius sicut superiores. & q.107.art.1. ex eodem loco probat inferiores Angelos loqui superioribus. & q.108. quod Angeli t. Hierarchia cognoscant rationes rerum ut procedunt a primo principio. & a. 2. in qualibet hierarchia esse tres ordinis, quia est faser principatus, in quo debet esse ordinum diversitas. & a.5. quod propria nomina singularium ordinum proprietates eorum designant. & a.6. quod in 1. hierarchia Seraphim sint priui, Cherubim medi, Throni ultimi: in 2. Dominationes primi, Virtutes medi, Potestates ultimi: in 3. principatus primi, Archangeli medi, Angeli ultimi.

Idem 1. Et i. 2. q. 2.8. art. 5. ex eo quod Dion. ponit
2. q. 2.8. proprietatis amoris calidum acutum, superfer-
4. 5. venus, non sequitur quod sit passio letiva, nisi de

Confir- hominis vel Angeli ab alio esse per modum in-
matur structionis. & 2. 2. q. 2. a. 6. ex eo quod revelatio
hec do- divina ordine quadam perveniat ad inferiores,
cina ex infert debet superiores habere pleniorum no-
diversis titiarum de credendis. & a. 7. ex eo quod Angeli
Authori- quæsierint, qui est ille qui venit de Edom : non
tibus sequi eos non cognovisse aliquomodo myste-
Angelici rium Incarn. & 3. p. q. 12. a. 4. ex eo quod supre-
Dœc. mi Angeli ad Jesum questionem faciunt, infert
Christum non accepisse scientiam ab Angelis,
& q. 13. a. 2. licet anima Christi moveat Ange-
li.

los illuminando, non tamen hoc haber ex natura anima. & q. 30. art. 2. licet Mater Christi sit superior Angelis in dignitate, non tamen quantum ad statum praesentis vita, quatenus non erat comprehensio, & sic poterat illuminari ab Angelis. & q. 59. a. 6. ex eo quod anima Christi Angelos iluminavit, debet & potest de illis judicare. & q. 67. art. 1. sicut ex nominibus calestium ordinum inferit Dion. eorum officia, ita ex nominibus ecclesiasticorum ordinum potest inferre.

Citat etiam in 1. dist. 37. q. 3. a. 1. & in 2. d. 9.
q. 1. a. 7. & d. 10. q. 1. a. 1. 2. 3. & q. disp. de veri-
tate q. 9. a. 3.

Documentum 14.

Modeste enim semper eorum (sc. spirituum prima
in hierarchie) circa atra. & inessabili, & ca-
lidum, & acrum, & superfervidum intenta, & for-
san intima & reflexibilis semper motione: Et suppo-
sitorum reductiva & activa exemplaritatem tamquam
recalificans illa, & resistutans in finalem calida-
tem, & ignem certius, & holo austre parvatum, &
circumvolatum, & inextinguibile: habent enique sic
semper lucis formem, & illuminantiam proprietatem
omni tenebre & obscuracione persecutricem, &
manifestatricem, Seraphim nominatio, aut manife-
statio docet.

Exp. Hug. Fateor quod verba audiui aut non homini dicta, aut non dicta ab homine... *Hugo.*
..... Mobile inquit, quia vita; *incestabile* quia perpetua; *calidum* quia amor; *acutum* quia sapientia. & rotum hoc una dilectio est. *Qui non diligit manet in morte*, ergo dilectio vita est: & qualis vita? *charitas* nuncquam excedit: ergo vita perpetua est dilectio... Mobile amor est *fictus* & *calidum*: *nonne cor nostrum ardens erat in nobis dum loqueretur nobis in vita?* Ambulabant enim & movebantur impatientia dilectionis alti: quia si flarent non amarent. Quia enim ambulabant, mobile habebant: & *calidum* quia ardebant: *acutum* autem non habebant, quia non cognoscebant. Quia tamen prius dilexerunt postea cognoverunt, ut acutum in dilectione esset sicut & *calidum*. Prius *calidum*, postea *acutum*: quemadmodum prius mobile, postea *incestabile*: ut mobile ad inquisitionem exciter, *incestabile* ad perverterantiam confirmaret: *calidum*, ut sensu vivificet: *acutum* autem, ut penetret ad comprehensionem.

Significat enim *acutum* impetum quendam
amoris, & viciem entia desiderii ardenter,
ferentis se in amatum, & intrantis, & pene-
trantis, ut ibi sit, ubi est ipsum quod a-
matur, cum ipso, & in ipso: ut non so-
lum ab ipso calidum sit, sed transeat acu-
tum in ipsum. Poterat enim calidum esse;
& quasi a longe calefieri: cui hoc satis
esset amare ita abiensem, & praesentem
non videre, vel praeſentissimum possidere.
Sed non erat amor hierarchie perfectus,
neque amabilis multum, nisi acutum face-
ret sibi, & transiret omnia, & penetraret,
donec ad dilectum perveniret, imo potius
in dilectum iret. Si enim in dilectum non
vadis, adhuc foris amas, neque acutum ha-
bes dilectionis. Sed hebes & torpens divisus